I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJA

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS 576. PLENĀRSESIJA, 22.2.2023.–23.2.2023.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas rezolūcija par tematu "Ukraina: gadu pēc Krievijas iebrukuma – Eiropas pilsoniskās sabiedrības perspektīva"

(2023/C 146/01)

Ziņotāji: ***Stefano MALLIA***
Oliver RÖPKE
Séamus BOLAND

Juridiskais pamats	Reglamenta 52. panta 4. punkts
Pieņemta plenārsesijā	23.2.2023.
Plenārsesija Nr.	576
Balsojuma rezultāts (par/pret/atturas)	160/1/4

EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJA (EESK)

Par Ukrainas pievienošanos Eiropas Savienībai

1. norāda, ka, aizstāvot demokrātiju, ukraiņi joprojām zaudē dzīvību, un valsts apņemšanās kļūt par ES dalībvalsti ir jāatzīst taustāmā un jēgpilnā veidā;

2. uzsver, ka paplašināšanās ir abpusēji izdevīga – tā vairo ES stabilitāti, nostiprina tās ģeopolitisko stāvokli, veicina mieru, stiprina Eiropas vērtības un tās tautu labklājību [1] un sniedz priekšrocības visiem, pateicoties lielākam vienotajam tirgum, un vienlaikus paplašināšanās palīdzēs Ukrainai stiprināt demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesības;

3. uzsver, ka attiecībā uz Ukrainas pievienošanās procesu Eiropas Savienībai jābūt vienotai, un ierosina vadīties pēc citu Austrumeiropas valstu piemēra, kuras Eiropas Savienībai pievienojās laikposmā no 2004. līdz 2013. gadam. Tas nozīmē, ka attiecīgo ministriju paspārnē būtu jāizveido eirointegrācijas darba grupas, kurās ierēdņi tiktu apmācīti saskaņošanā ar ES standartiem, normām, procedūrām un ES *acquis* kopumā;

[1] Līguma par Eiropas Savienību 3. pants.

4. norāda: lai gan ir jāievēro pievienošanās Eiropas Savienībai procesa noteikumi, ir skaidrs, ka Ukrainas pievienošanās (tāpat kā attiecībā uz visām Rietumbalkānu valstīm un Austrumu partnerības kandidātvalstīm) ir jāīsteno pēc iespējas praktiskā veidā un pamatojoties uz attiecīgu reformu īstenošanu demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību, pamatbrīvību, tirgus ekonomikas un ES *acquis* ieviešanas jomā;

Par īpašu starptautisku tribunālu agresijas noziegumiem pret Ukrainu un par sankcijām pret Krievijas Federāciju

5. pilnībā atbalsta Eiropas Parlamenta rezolūciju, kurā aicināts izveidot īpašu pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunālu ([2]). Šāds tribunāls būtu jāveido ciešā sadarbībā ar Starptautisko Krimināltiesu un ANO. Komiteja arī mudina Eiropas Savienību starptautiskās palīdzības jomā uzņemties vadību kara noziegumu, noziegumu pret cilvēci un genocīda izmeklēšanā;

6. atbalsta Eiropas Parlamenta rezolūciju *par Krievijas Federācijas atzīšanu par valsti, kas atbalsta terorismu* ([3]), un īpaši atzinīgi vērtē klauzulu, kurā ES un tās dalībvalstis tiek aicinātas izstrādāt ES tiesisko regulējumu, kas nepieciešams, lai noteiktu valstis, kas atbalsta terorismu, un valstis, kas izmanto terorisma līdzekļus. Šāda ES tiesiskā regulējuma īstenošanai būtu jānoved pie ievērojamiem ierobežojošiem ekonomiska, politiska, sociāla un ar kultūru saistīta rakstura pasākumiem pret šādām valstīm;

7. pauž atbalstu priekšlikumam iekļaut Vāgnera grupu ES teroristu sarakstā;

Par "noguruma no Ukrainas" novēršanu

8. uzsver: ja karā pret Krieviju Ukraina zaudētu, sekas demokrātijai visā pasaulē būtu katastrofālas. Eiropas Savienībai ir jādara viss, kas ir tās spēkos, lai nepieļautu "nogurumu no Ukrainas". Eiropas Savienībai, kas pati ir miera projekts, ir morāls pienākums atbalstīt Ukrainu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams, un ar visiem līdzekļiem, tostarp ar humāno palīdzību un infrastruktūru;

Par Ukrainas atjaunošanu un atveseļošanu

9. norāda, ka Eiropas Savienībai jau tagad ir jāizstrādā plāni un instrumenti, kas būs vajadzīgi Ukrainas atjaunošanai. Daudzaģentūru līdzekļu devēju koordinācijas platforma ir spēcīgs apliecinājums tam, ka starptautiskā sabiedrība atbalsta un turpinās atbalstīt Ukrainu, bet līdztekus savai orientācijai uz īstermiņa palīdzību tikpat lielā mērā tai jāpievēršas Ukrainas atjaunošanai ilgtermiņā;

10. uzsver, ka Ukrainas sabiedrības un teritorijas atjaunošanas un atveseļošanas plānos būtu jāiekļauj taisnīgi darba apstākļi, darba tiesību īstenošana, pienācīgas kvalitātes nodarbinātības veicināšana un tiesības uz drošu un veselīgu darba vidi, kā arī apmācības iespējas visiem;

11. uzsver, ka uzdevums veikt Ukrainas rekonstrukciju būs neiedomājami liels un tagad ir jāievieš visi noteikumi, kas nepieciešami, lai pēc kara beigām ukraiņi varētu pēc iespējas ātrāk atgriezties normālā dzīvē un veidot konkurētspējīgu ekonomiku, kas ietvertu zaļu, digitālu un taisnīgu pārkārtošanos un ģenerētu labklājību visiem ukraiņiem. Turklāt šajos procesos būtu jāiekļauj atbalsts tādu darbvietu radīšanai, kuras Ukraina zaudēja Krievijas iebrukuma dēļ;

12. aicina atjaunošanas un atveseļošanas plānu izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā iesaistīt sociālos partnerus un organizētas pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Šāda iesaiste garantēs pārredzamību un taisnīgumu un nodrošinās resursu izmantošanu tur, kur tie ir vajadzīgi visvairāk;

13. atgādina, ka ES un Ukrainas abpusējās interesēs ir visiem daudzveidīgajiem Ukrainas uzņēmumiem palīdzēt izdzīvot kara laikā un ielikt pamatus plaukstošai ekonomikai atjaunošanas laikā. Papildus Ukrainas dalībai vienotā tirgus programmā Ukrainai jāsaņem piekļuve arī citām svarīgām ES programmām. Ir vajadzīgi pastāvīgi un uzlaboti atbalsta pasākumi uzņēmumiem saistībā ar zināšanu apmaiņu, loģistiku un piekļuvi tiešam un netiešam finansējumam;

([2]) Eiropas Parlamenta 2023. gada 19. janvāra rezolūcija par īpaša pret Ukrainu vērstā agresijas nozieguma tribunāla izveidi (2022/3017(RSP)).

([3]) Eiropas Parlamenta 2022. gada 23. novembra rezolūcija par *Krievijas Federācijas atzīšanu par valsti, kas atbalsta terorismu* (2022/2896 (RSP)).

14. aicina karastāvokļa apstākļos atjaunot Ukrainā sociālo dialogu, neraugoties uz grūtībām, kas varētu rasties. Sociālais dialogs ir Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvenciju un ES un Ukrainas asociācijas nolīguma pamatā, un tas kļūs par vienu no galvenajiem instrumentiem apspriedēs starp valdību, darba devējiem un darba ņēmējiem par jautājumiem, kas saistīti ar valsts ekonomisko un sociālo atjaunošanu;

15. atzinīgi vērtē pozitīvos trīspusējos nolīgumus par darba tiesību reformām Ukrainā un gaidāmos uzlabojumus tiesību aktu noteikumos par koplīgumiem un uzsver, ka starptautisko darba standartu un sociālo un darba garantiju īstenošanā jāiesaista eksperti no Ukrainas, SDO un ES;

Par atbalstu pilsoniskajai sabiedrībai un cilvēku savstarpējiem kontaktiem

16. atzinīgi vērtē to, ka ES un Ukrainas pilsoniskās sabiedrības organizācijas izrāda solidaritāti, sniedzot pirmo palīdzību un piedāvājot atbalstu tiem, kuri bēg no kara;

17. norāda, ka ir svarīgi izveidot ES mehānismu, kas spēcinātu Ukrainas pilsonisko sabiedrību, nodrošinot finansējumu un atvieglojot tās līdzdalību ES pilsoniskās sabiedrības tīklos. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai tiktu sniegts un koordinēts finansiāls un administratīvs atbalsts gan ES un Ukrainas pilsoniskās sabiedrības platformai, kas izveidota saskaņā ar ES un Ukrainas Asociācijas nolīgumu, gan citām Ukrainas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp Briselē bāzētiem jumta organizāciju tīkliem un Ukrainas diasporas organizācijām;

18. aicina 2024. gadā palielināt Ukrainai paredzēto budžetu programmā "*Erasmus+*", lai vēl 1000 saņēmēju no Ukrainas varētu gūt labumu no šīs programmas un tādējādi tiktu veidoti un nostiprināti tilti starp ES un Ukrainas pilsonisko sabiedrību. Šādas prakses un apmaiņas iespējas EESK un citās ES iestādēs palielinātu Ukrainas jauniešu informētību par sociālajiem un ekonomiskajiem ieguvumiem, ko sniedz integrācija Eiropas Savienībā.

Briselē, 2023. gada 23. februārī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Christa SCHWENG